№. 146. 1846.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.



Donderdag 10 December.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7den December.

In het *Journal des Débats* van gisteren vindt men een artikel, waarin over den finantiëlen toestand des lands en wat daarmede in verband staat, gehandeld wordt. Daarbij wordt op den voorgrond gesteld, dat men dezen winter in Frankrijk niet voor gebrek zal te vreezen hebben, ofschoon de graanprijzen eene ongewone hoogte hebben bereikt. De aanvoer van vreemd graan naar Frankrijk is toch alleraanmerkelijkst, en het cijfer daarvan overtreft nu reeds dat van 1818, het jaar van deze eeuw, waarin de grootste hoeveelheid vreemd gaan in Frankrijk werd ingevoerd. Intusschen ontkent het *Journal des Débats* niet, dat de hooge broodprijzen eenen nadeeligen invloed op de opbrengst der belastingen, die op het verbruik drukken, zullen uitoefenen. Tevens heeft de aanmerkelijke invoer van vreemd graan, die voor eene waarde heeft plaats gehad, welke nog onlangs op 100 millioen franken geschat werd, het geld schaars doen worden. Dit heeft invloed uitgeoefend op den staat van de bank van Frankrijk, welker reserve-kas in geld en edel metaal, die in 1844 en 1845 gewoonlijk ver boven de 200 millioen franken bedroeg, tot nabij de 100 millioen is verminderd, terwijl zij te Parijs voor 270 millioen aan papier te haren laste heeft. Tot dien toestand der bank heeft voorts veel bijgedragen, dat de Staat zich gedwongen heeft gezien, om de rijks-gelden, die gewoonlijk in de bank bewaard [illegible] *Journal des Débats* schroomt desniettemin niet, om den toestand der genoemde instelling nog zeer geruststellend te noemen; doch voegt er echter bij, dat, indien de Staat nog meer geld uit de bank nam, deze tot het beperken van hare handelsvoorschotten, het verhoogen van den standaard der renten, die zij ontvangt, of het nemen van zulk een buitengewonen maatregel, als de Engelsche bank voor eenige jaren nam, namelijk het doen eener leening in geld, op hare beurt bij de overzeesche instelling, zou moeten overgaan. (Men weet, dat reeds sedert eenigen tijd over het aangaan van zulk eene leening door de Fransche bank bij de Engelsche in de dagbladen gesproken is.) Uit hetgeen het genoemde dagblad verder over dit onderwerp zegt, laat zich afleiden, dat de Fransche regering thans vooral ook behoefte aan geld heeft, ten gevolge der groote openbare werken, die zij laat ondernemen, en die in het belang der arbeidende klassen gedurende dezen winter met ijver moeten worden voortgezet. Ten slotte handelt het *Journal des Débats* ook over de ijzeren-spoorweg-maatschappijen, welker groote uitbreiding tot den gedrukten toestand der geldmarkt heeft bijgedragen. Het meent, dat de regering die maatschappijen in de gelegenheid moest stellen, om de door haar ondernomen werken in langere termijnen, dan zij thans verpligt zijn te volvoeren; hetgeen eene mindere opvrage van geld van de aandeelhouders en dus ook eene beperking in het buiten omloop brengen van kapitalen ten gevolge zou hebben.

Naar het schijnt heeft dit artikel van het ministeriële ochtendblad alhier eenige ongerustheid omtrent den staat der geldmarkt doen ontstaan.

— In bijzondere berigten van hier leest men:

»De graaf *Molé* heeft gisteren op het kasteel van St. Cloud een nieuw onderhoud met den Koning gehad en is bij deze gelegenheid weder met veel onderscheiding ontvangen. Intusschen bestaat geenerlei denkbeeld, om dien gewezen eersten minister in de plaats van den heer *Guizot* te doen optreden. Aan de wetgevende kamers zal het staan, om over de staatkunde van den laatste uitspraak te doen, en alleen zulk eene uitspraak zou eene verandering van ministerie ten gevolge kunnen hebben.

— Eergisteren avond heeft de heer *Guizot* een schitterend feest aan den Bey van Tunis gegeven, waarbij ook de Hertogen van *Nemours* en *van Montpensier*, eenige vreemde gezanten en een overgroot aantal aanzienlijken tegenwoordig waren. De afwezigheid der Engelsche, Oostenrijksche, Napelsche en Sardinische ambassadeurs bij dit feest, is niet onopgemerkt gebleven. Zij moet daaraan toegeschreven worden, dat de mogendheden, die deze gezanten vertegenwoordigen, den Bey van Tunis niet als een souverrein vorst erkennen. Gisteren is in het Champ de Mars eene wapenschouwing van de troepen der bezetting gehouden, waarbij de Bey en de Prinsen tegenwoordig waren. Er waren daarbij 23 à 25,000 man onder de wapenen. Het hoogst ongunstige weder heeft echter aan dit militair feest veel van zijnen glans ontnomen.»

— Het gouvernement zal proeven, op eene groote schaal, met het schietkatoen doen nemen; zij zullen plaats hebben op de Polygone der school van Saint-Cyr.

— Het Journal *le Siècle* kondigt aan, dat de beroemde tragédienne Mlle. *Rachel* het Katholijke geloof zou omhelsd hebben. De plegtigheid van haren doop zou binnen kort plaats hebben, en de hertog *van Noailles* en mevrouw *Récamier* daarbij als peter en meter tegenwoordig zijn. De hertog zou bij die gelegenheid aan Mlle. *Rachel* een bouquet in diamanten, ter waarde van 50,000 franken, ten geschenke aanbieden.

— Volgens een berigt uit Algiers van den 30 November, heeft [illegible] deïra van *Abd-el-Kader* in Marocco bevonden, thans werkelijk plaats gehad. Elf zoodanige gevangenen, het overschot van een veel grooter aantal, zijn op last van den Emir tot nabij Melila gebragt, waar de gouverneur dier Spaansche plaats hen met de meeste menschlievendheid heeft ontvangen. Den 27sten November zijn deze gevangenen in de Algerijnsche zeeplaats Djemma-Ghazaouat ontscheept. Onder hen bevindt zich de luitenant-kolonel *Cognord.*

— Te Madrid heeft men eene kortstondige ministeriele crisis gehad. Het hoofd der gematigde oppositie in het congres, de heer *Pacheco*, als procureur-generaal bij het hof van Madrid, verlof van eene maand bij de minister van justitie gevraagd hebbende, om zich naar zijn verkiezingscollegie te begeven, werd hem zulks door gezegden minister geweigerd. De heer *Pacheco* gaf daarop zijne demissie, welke de raad van ministers aannam, maar welke de koningin weigerde te bekrachtigen. De ministers hebben daarop gezamentlijk hunne demissie gegeven, waarop de koningin, den volgenden morgen, den markies *Viluma* met de zamenstelling van een nieuw kabinet belast heeft; deze echter geen kans ziende om een kabinet bijeen te brengen, heeft de koningin verzocht hem van die taak te ontslaan, waarop H. M. den heer *Isturitz* ontboden heeft en op hare weigering teruggekomen is; ten gevolge waarvan de ministers ook weder hunne posten aanvaard hebben.

In het Madridsche regeringsblad van den 29sten November wordt de verklaring medegedeeld, waarbij de Infant Don *Enrique* zijn protest tegen het huwelijk der Koningin heeft ingetrokken, en dus den grondslag heeft gelegd tot zijne verzoening met de overige leden zijner familie. Dit stuk is aan de Koningin zelve gerigt en van den 19den November uit Brussel gedagteekend.

— Men heeft hier den griekschen *Moniteur* van den 20sten November ontvangen, welke de aanspraak behelst, waarmede koning *Otto* de derde zitting der wetgevende kamers geopend heeft. De koning zegt daarin onder anderen, dat hij als altijd op de vaderlandsliefde der vertegenwoordigers rekent; dat het gemeenschappelijk zijn en hun pligt was zich ernstig met de verbetering der finantiele wetten bezig te houden; dat weldra het nieuw budget zou worden aangeboden; dat volgens de constitutie, de kamer,

het Budget, van ieder jaar stemmende, niet de gedane, maar de te doene uitgaven moesten discuteren; men zou dan geen voorloopige kredieten meer behoeven aan te vragen, die aan de administratieve onafhankelijkheid te kort deden. — De betrekkingen met de vreemde mogendheden waren steeds vriendschappelijk.

De president van den raad, de heer *Coletti*, had, uit hoofde van zware ongesteldheid, bij de opening der kamers niet kunnen tegenwoordig zijn, maar was weder buiten gevaar.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 118,15; 3 pCt. 80,85; Nap. r. 102,50; Spanje 5 pCt. 33⅝; 3 pCt. 37½; Rom. L. 100.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 6den December.

Volgens berigten uit Stockholm van 27 November, had er den vorigen dag een gelukkig geheel verijdelde aanslag op het leven van den Koning plaats gehad. De bijzonderheden, welke dienaangaande medegedeeld worden, komen op het volgende neder: Een zeker persoon, *v. Platen* geheeten, een gewezen militair, heeft zich dien dag aan het paleis aangemeld, om bij Z. M. in een gehoor te worden toegelaten, en heeft op den dienstdoenden kamerheer, baron *Peyron*, welke weigerde hem bij Z. M. aan te dienen uit hoofde van zijn ongunstig voorkomen en zeer slordige kleeding, een pistool, hetwelk hij onder zijne kleederen bij zich droeg, afgeschoten. Toen hij daarop door de te hulp geroepene militaire wacht in hechtenis genomen zou worden, heeft hij op den gouverneur van het paleis, graaf *Horn*, een tweede pistool gelost, welks lading, des graven aangezigt en hoofdhaar verzengende, den muur trof. Nadat hij zonder verderen tegenstand in hechtenis was genomen, heeft men onder andere voorwerpen een groot mes bij hem gevonden, benevens eene proclamatie, waarin hij aankondigde dat hij eigenlijk genaamd was Hertog *van Bourbon*. Weldra is het gebleken, dat hij aan krankzinnigheid leed, en reeds vroeger te dier zake in een gesticht verpleegd, maar als hersteld ontslagen was geworden. Omtrent het doel, waarom hij bij den Koning verlangde toegelaten te worden, heeft hij opgegeven: de bestraffing te willen vorderen van degenen, die hem in der tijd in het krankzinnigen-gesticht hadden geplaatst. Des avonds na het voorval heeft de in den schouwburg vereenigde volksmenigte verlangd, dat het volkslied gespeeld zoude worden, en daarbij door de levendigste vreugdekreeten hare blijdschap wegens de bewaring van 's Konings leven aan den dag gelegd.

— De moed en het beleid van een boer hebben den jeugdigen Erfprins van Beijeren uit een dreigend levensgevaar gered. De ruim omstreken van Hohenschwangau, toen een stier, door het gezigt van den rooden doek der vrouw woedend geworden, op haar aanviel. De boer ontrukte haar den doek, wierp dien den stier toe, en terwijl deze dien vertrapte en verscheurde, bragt de moedige man de vrouw en den Prins in veiligheid.

— Volgens berigten uit Weenen bevindt de staatskanselier vorst *Metternich* zich sedert eenige weken in eenen bedenkelijke toestand. Eene koortsachtige opwinding, afgewisseld door groote zwakte, matteden hem zeer af, en noopten hem om zijn bed geheel te mijden en zelfs de nachten op de sopha door te brengen.

— Uit Rome schrijft men van den 24sten November:

»Zijne Heiligheid de Paus heeft een algemeen jubilé uitgeschreven; hetzelve wordt te St.-Jan in het Lateraan en bij Santa Maria Maggiore gevierd en duurt drie weken, van den 6den tot den 27sten December. De daarmede verbonden aflaten kunnen echter, wanneer de voorgeschreven voorwaarden, bestaande in tweemaal bezoeken der kerk, driemaal vasten, uitreiken van aalmoezen, biecht en communie, vervuld worden, ook buiten Rome worden verworven, en zijn zelfs voor zeevarenden en reizigers voorbehouden, wanneer zij na hunnen terugkeer den algemeenen aflaat willen deelachtig worden."

ENGELAND.

LONDEN, den 6den December.

Volgens den *Standard*, zou lord *Hardinge* zijn ontslag hebben aangeboden als gouverneur-generaal van Britsch Oostindië en spoedig worden vervangen. Het blad noemt als zijne vermoedelijke opvolgers, den markies *van Clanricarde*, den heer *Macauly*, lord *Normanby*, den gezant te Parijs, en zelfs lord *Palmerston*. Men houdt dit echter voor een bloot gerucht.

— In deze hoofdstad is eene meeting gehouden, welke talrijk bezocht werd, en ten doel had, door verzoekschriften, de afschaffing van de doodstraf te erlangen, omdat die strijdig is met den geest van het Christendom, niet aan het doel beantwoordt, nadeelige gevolgen heeft, nu eens onschuldigen in het verderf stort, dan weder de ontkoming van schuldigen begunstigt, en dus de misdaad bevordert, in plaats van die tegen te gaan.

— Tusschen Londen en Ipswich is de electrieke telegraaf nu sedert eenige dagen in werking geweest.

— De laatste berigten van Dundrumbaai omtrent de *Great Britain*, luiden ongunstiger dan ooit te voren.

— Eene afbeelding van Oud-Jeruzalem heeft te Dublin en Liverpool in hooge mate de bewondering opgewekt; dit kunststuk zal nu eerlang ook alhier worden tentoongesteld. Het is het werk van zekeren *Brunetti*, die daaraan veertien jaren in zijne tusschenuren heeft gearbeid.

— De berigten uit Ierland tot den 3den December, behelzen de gewone treurige bijzonderheden over het in vele streken heerschend gebrek en zelfs over den hongerdood van verscheidene arme landlieden. Zij zijn voorts in zoover belangrijk, als daaruit blijkt, dat de invloed van *O'Connell* steeds meer afneemt, en de partij van het jonge Ierland het hoofd meer opsteekt. Den 2den is te Dublin eene vergadering van voorstanders dier partij gehouden, waarbij 2000 personen tegenwoordig waren, en het niet aan hevige uitvallen tegen »den bevrijder" heeft ontbroken. Men schijnt het hem vooral euvel te duiden, dat hij voor zijne zonen en bloedverwanten, na de optreding der whigs in het ministerie, voordeelige ambten heeft aangenomen. *O'Connell* heeft voor dit jaar afstand gedaan van de jaarlijksche schatting, die hij tegen de helft van November in Ierland te zijnen behoeve plagt te heffen, en die gewoonlijk niet minder dan een of twee tonnen gouds opbragt. De Londensche bladen meenen, dat hij in het vorige jaar, toen de ellende in Ierland weinig minder groot was dan thans, wel tot dit besluit had mogen komen.

— Een tweegevecht of boxpartij tusschen een man en eene vrouw, door *the Morning Cronicle* medegedeeld, levert een staaltje op van de overgeblevene Engelsche barbaarschheid. Te Breache-row East-Wood kwamen de twee partijen bijeen; de vrouw was groot en de man klein van gestalte. Duizende toeschouwers omringden het strijdperk. Het gevecht duurde bijna een uur, en werd 15 malen met nieuwe woede hernieuwd. De vrouw had spoedig blaauwe oogen en bloedenden neus; doch de man kreeg op zijne beurt geduchte stompen op borst en hoofd. Bij den 15den aanval ontving hij onder het linkeroor een slag, waardoor hij ter aarde stortte. Het gejuich hierover was algemeen, en de boxeres werd met hare blaauwe oogen en dik geslagen gezigt als overwinnares uitgeroepen. Een voorbeeld der verbetering der zeden!

— Met de laatste Noord-Amerikaansche brievenmaal is in Engeland ook een berigt uit Boston van den 16den November ontvangen, inhoudende, dat men daar eene telegraphische tijding had ontvangen, volgens welke er in de stad Mexico eene poging tot omverwerping der bestaande orde van zaken was beproefd, en wel door de partij, die voor eene inlijving van geheel Mexico in het Noord-Amerikaansche gemeenebest gestemd is. De president *Salas*, die te Mexico het gezag in handen heeft, was er echter in geslaagd, om de opstandelingen tot de orde terug te brengen. De telegraphische tijding hield verder in, dat *Santa-Anna* zich van eene bezending in geld van 2 millioen dollars (5 millioen gulden), die naar Engeland bestemd was en te Tampico zou worden ingescheept, had meester gemaakt. — Ofschoon er geene reden is, om deze telegraphische tijdingen als regtstreeks verzonnen te beschouwen, zijn zij toch op eene wijze overgebriefd, die regt geeft, om alvorens daaraan te hechten, eene nadere bevestiging af te wachten.

De Londensche bladen behelzen een aantal brieven uit New-York en Washington tot den 14den November, die allen daarin overeenkomen, dat er eene gewigtige verandering in de staatkunde van het Noord-Amerikaansche gemeenebest op handen is. De oorlog met Mexico wordt, nu de uitslag daarvan niet aan de verwachting beantwoordt, in de Vereenigde Staten hoe langer zoo meer inpopulair. Men begint daar zelfs vrees te koesteren, dat de generaal *Taylor*, nu hij tot Monterey voort is gerukt en eene uitgestrekte onbewoonde landstreek voor zich heeft, door eenen guerilla-oorlog, die hem den toevoer afsneed, in eenen hagchelijken toestand zou kunnen geraken.

— Ter beurze waren de 3 pCt. gecons. 95¼; Spanje 26¾; 3 pCt. 37½; Portugezen 4 pCt. 39½; Ned. 4 pCt. 92⅛.

BELGIE.

BRUSSEL, den 8sten December.

Het door den Parijschen *Constitutionnel* medegedeeld berigt, dat de Koning der Belgen naar Londen vertrekken zou, wordt tegengesproken.

— De vervoer van landverhuizers zal voor dit jaar weldra ge-

eindigd zijn; nog slechts weinige schepen zullen binnen kort van Antwerpen vertrekken. Meer dan 13,000 landverhuizers hebben zich in 1846 aldaar ingescheept. Volgens de contracten, welke reeds voor het volgende jaar zijn aangegaan, zal dit reeds zoo hooge cijfer, door dat van 1847 nog aanmerkelijk overtroffen worden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 9den December.

Bij besluit van den 1sten December jl., n°. 50, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot wethouders in de hierna gemelde steden der provinciën Noord-Braband, Overijssel, Groningen en Drenthe, ter vervulling der vacatures, welke door de gewone aftreding op den 2den Januarij 1847 zullen ontstaan, bij continuatie te benoemen: van 's Hertogenbosch, *A. F. Mulders;* van Bergen-op-Zoom, *B. F. Vermeulen;* van Eindhoven, *M. van Bon;* van Geertruidenberg, *P. M. Smolders;* van Grave, *P. J. Walter;* van Heusden, *H. W. Prillevitz;* van Oosterhout, *J. van der Locht;* van Tilburg, *F. Suys;* van Willemstad, *J. Cornelisse Punt;* van Zwolle, mr. *B. R. Royer* en mr. *W. P. Hubert;* van Deventer, mr. *P. F. Besier;* van Kampen, *J. J. Stahl van Holstein;* van Groningen, *H. W. van Giffen* en mr. *L. B. Lohman;* van Assen, mr. *A. Homan;* van Meppel, mr. *W. L. Tonckens*, en van Coevorden, *B. Cock*.

— Naar wij vernemen zijn nog bij besluit van Z. M. tot kommandeur der orde van de Eikenkroon benoemd, de kolonels *Hubar*, *Verhorst* en *Heydenreich*, respectivelijk kommanderende het 3de en 7de regim. infanterie en het 2de regiment artillerie, voorts de militaire intendant der eerste klasse *van Haeften*, de kapitein ter zee *Roest*, Zr. Ms kamerheer de baron *van Tuyl van Serooskerken*, en de kolonel *Roloff*, van den generalen staf; voorts tot ridders van gezegde orde: de luitenant ter zee 1ste kl. *Huygens*, gedetacheerd bij het instituut der marine te Medenblik, en de leeraars bij gezegd etablissement *Obreen* en *Schotel*.

— Uit 's Gravenhage schrijft men van gisteren:

»Het heeft zich bevestigd, dat de ongesteldheid, welke Z. M. den Koning Zondag ll. belette ter kerk te gaan, van geen' ernstigen aard is geweest, daar Z. M. zoover hersteld is, dat Hoogstdezelve Zijne gewone bezigheden heeft kunnen hervatten.

»De illuminatie, waarmede de openlijke feestviering van Zr. Ms. verjaardag eergisteren besloten werd, had, niettegenstaande het ongunstige weder, eene aanzienlijke menigte uitgelokt. De gasverlichting van stadswege in het Voorhout tegenover het Koninklijk Paleis ontstoken, deed een zeer fraai effect, en het militair muzijk dat zich van tijd tot tijd, van uit de twee daarvoor opgerigte orchesten liet hooren, droeg niet weinig bij tot verhooging van het genoegen der menigte."

— Het weekblad *Asmodé*, welks uitgever zich thans in de gevangenis bevindt, berigt, dat het tweede regtsgeding tegen het weekblad *de Burger*, zijnde het derde waarvoor de heer *van Bevervoorde* zal moeten te regt staan, spoedig na de twee anderen een aanvang nemen zal. Dit nieuwe derde geding is gegrond op een artikel, geplaatst in n°. 6 van den *Burger*, waarvan de markies *de Thouars* de schrijver is.

— Den 30 dezer zal voor het Provinciaal Hof van Noord-Braband dienen de bekende zaak van de uitgeefster der *Vlissingsche Courant*, mejufvrouw *A. W. van Bieren*, welke zaak bij vonnis van den Hoogen Raad, van 27 October laatstleden, naar dat hof is verwezen. De heer mr. *A. F. X. Luijben*, advocaat te 's Hertogenbosch, zal als verdediger der beklaagde optreden.

— Uit Middelburg schrijft men:

»Den 5 dezer is, bij arrest van het provinciaal geregtshof alhier, uitspraak gedaan in de zaak van *Jeremias Lauret*, met nog *twintig andere personen*, ter zake zij in den nacht tusschen den 23 en 24 November des vorigen jaars, na zich vooraf vermomd of door het zwart maken hunner aangezigten onkenbaar te hebben gemaakt, terwijl stellig één hunner van een schietgeweer voorzien was, de deur der woning van den landman *Isaac Nortier*, onder Oostburg, met eenen zwaren olmen boomstam hebben opengeloopen, veel huisraad verbrijzeld, het kabinet leeg geroofd en ook het voorhanden geld gestolen; alles onder zware mishandeling van den landman, door denzelven onder anderen met de kolf van een geweer op het hoofd te slaan, in zijne kamer met een met scherp geladen geweer te schieten en verder hem ten bloede te verwonden.

»Bij 's hofs arrest zijn *achttien* der beschuldigden schuldig verklaard aan *diefstal, gepleegd bij nacht door meer dan één persoon, van welke een van wapenen voorzien was, door middel van uitwendige braak in een bewoond huis en met geweldpleging en gebruikmaking van wapenen*, en diensvolgens, op grond van art. 381 van het wetboek van strafregt, veroordeeld tot de straf *des doods;* terwijl de beschuldigden *Isaac Nortier*, (neef van gemelden landman), *Cornelis Zonnevijlle* en *Daniel van Grol* zijn vrijgesproken, doch niet in vrijheid gesteld, als zijnde reeds bevorens in de, zoo ten correctionele in hooger beroep, als ten criminele, behandelde zaken, allen betrekkelijk de geldafpersingen en dieverijen gedurende den vorigen winter in het vierde district, tot gevangenis of tuchthuis-straf veroordeeld.

»Na het uitspreken van het arrest, is door den voorzitter aan de veroordeelden onder het oog gebragt, dat de regter den treurigen pligt te vervullen heeft gehad, om hen *allen* tot den dood te veroordeelen, daar eed en pligt hem gebieden om de wet te handhaven, welke in deze geenen *middelweg* toelaat, noch vergunt om het mindere aandeel 't welk velen hunner, vooral aan het persoonlijk geweld tegen den landman mogen gehad hebben, in aanmerking te nemen, daar zij allen gebleken zijn niet anders dan als *mededaders* te moeten beschouwd worden; maar hen dan ook niet minder gewezen op het schoonste voorregt, hetwelk de grondwet aan den Koning toekent, om dáár genade te kunnen verleenen, waar de duidelijke letter der wet den regter de handen bindt."

— Naar men verneemt zijn de Saksische ingenieurs en mijnwerkers, tot ontginning der goudmijnen aan de kust van Guinea bestemd, van welke wij in een onzer vorige nommers melding maakten, dezer dagen provisioneel weder naar Saksen teruggekeerd, en zullen, zoo als verzekerd wordt, in het voorjaar weder hier te Lande terugkeeren, en alsdan naar hunne bestemming vertrekken, naardien zulks als de geschiktste tijd des jaars tot dat einde wordt aangemerkt. Men brengt zulks in verband met het verblijf hier te Lande van den Gouverneur dier kolonie, den Hoog Ed. Gestr. Heer *A. van der Eb*, die waarschijnlijk, den winter hier overblijven, insgelijks tegen dien tijd weder naar de kust van Guinea vertrekken, en de werkzaamheden aldaar leiden en besturen zal.

— Te Leiden is Vrijdag morgen het stoffelijk overschot van den hoogleeraar *J. Clarisse*, te Katwijk aan Zee, op de grafplaats waar ook *Borger* en *van der Palm* rusten, plegtig ter aarde besteld. De familie des overledenen had het van wege het Leidsche studentenkorps aangeboden funus aangenomen, en dien ten gevolge begaf zich dien morgen een groot aantal studenten in rouwgewaad naar Katwijk, om daar den ontslapene de laatste eer mede te bewijzen. Tegen twaalf ure ontvingen zij berigt dat de lijkstoet naderde, begaven zich daarop, twee aan twee, het dorp doortrekkende, naar het kerkhof, en wachtten daar de lijkkoets af. Het lijk werd door de leden van den studenten-senaat van de deur des kerkhofs naar het graf gedragen, terwijl de bloedverwanten des overledenen, vervolgens de professoren der theologische faculteit, en eindelijk de studenten, twee aan twee, volgden. Aan de groeve gekomen schetste de hoogleeraar *van Hengel*, de oudste van *Clarisse's* voormalige ambtgenooten, in eenige weinige trekken de verdiensten en deugden des ontslapenen; men liet de kist neder, en hiermede was de treurige plegtigheid voltrokken.

— Uit Arnhem schrijft men van den 7den:

» Te Groenlo is dezer dagen eenige opschudding veroorzaakt, door zekeren *Johannes te Linte*, een' kramer in petten, geboortig van Aalten, en thans wonende te Haaksbergen, in Overijssel. Hij verklaarde, dat de kapellaan *Gepkens* onschuldig was aan de misdaad, wegens welke hij veroordeeld was, dat hij *Linte*, op den dag, toen de poging tot moord op *Maria Wiegerink* was gepleegd, met deze in de Epsweide gemeenschap had gehad, maar door genoemden kapellaan door eenen vuistslag verdreven geworden was. De wonden zou *Maria Wiegerink* volgens hem, wel zich zelve toegebragt hebben. Hij is door den kanton-regter in verhoor genomen, maar bij dezen moeten zijne gezegden zoo verward geweest zijn, dat Zijn Ed. zelfs geen' grond gevonden heeft om hem te doen aanhouden."

— Uit Amsterdam schrijft men:

»De onmiddellijk aan ons stadsgebied grenzende gemeente Nieuwer-Amstel, nu geruimen tijd van brand-ongelukken bevrijd gebleven, werd in den afgeloopen nacht door zulk een ramp getroffen: de Kamfer-stokerij der Firma *Wed. George Dommer en Comp.*, aan den Amsteldijk, even voorbij het tolhek gelegen en toebehoorende aan den Wel-Ed Heere *J. J. H. Thle*, in de Beulingstraat alhier, brandde af. Naar men vermoedt moet zich het licht in dat gedeelte der werkplaats, waar de kamfer gestampt wordt, niet in het eigenlijk gezegde stookhuis, aan deze snel ontvlammende stof hebben medegedeeld, en in weinige oogenblikken stond geheel het gebouw in volle vlam. Gelukkig lag het afgezonderd van, ofschoon zeer nabij aan andere gebouwen, op de plaats der fabrijk, welke omstandigheid van te meer ge-

wigt was, daar, behalve de in dit gebouw aanwezige kamfer, op de zolders van hetzelve de hoeveelheid van twee schepen langen turf lag opgeslagen, van welke het eene eerst weinige dagen geleden gelost had. Door een ander geluk was de wind zwak en uit den oosten, de eenige rigting, waarin de vlammen, die allerverschrikkelijkst opwaarts stegen, zich aan geen ander gebouw konden mededeelen. Noordwaarts stond, zeer nabij aan het brandende gebouw, het steenkolen-magazijn van den Heer *de Ronden*, oostwaarts, nog nader, het voorgebouw der fabrijk, met stalling en zolders vol hooi en stroo, en zuidwaarts eene bergplaats vol kisten kamfer, die, zoo zij vlam gevat had, een brandtooneel verwekt zou hebben, van welks verschrikkelijkheid er misschien zelden een voorbeeld zou geweest zijn."

— De te Rotterdam gevestigde Rederijkers-Kamer, *In Liefde bloeijende*, had gister avond hare gewone bijeenkomst voor de winterwerkzaamheden, in voordragten van den Katheder en het Tooneel bestaande. Eene aangename verrassing werd den Leden dier Kamer geschonken, toen, na de gedane voordragten van het spreekgestoelte van ernstig en luimig gestelde Dichtstukken, en het daarop ten tooneele voorgedragen fragment uit het Treurspel *Michiel Adriaanszoon de Ruyter*, het schutdoek andermaal opging, en eene allegorische voorstelling gegeven werd 6 *December* 1846 getiteld, en toepasselijk op het Geboortefeest van Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning. Deze allegorie, door een onzer Stadgenooten vervaardigd, en waarin de voornaamsten der werkende Leden de sprekende rollen vervulden, droeg de hoogste goedkeuring weg der talrijke aanwezigen, en heerschte er bij het spreken der zinnespelers eene diepe stilte; het daarna telkens volgend applauddissement toonde dat men in den geest van het gesprokene deelde, en zich ten slotte vereenigde met de jubelzangen, die door de *Liedertafel* der Kamer, bij het ontblooten der aan den Koning gewijde Trophee, werden aangeheven. — Het geheel voldeed uitmuntend, en zeker werd daarmede op de doelmatigste wijze des Konings geboortedag gevierd.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 7 December.

TARWE en ROGGE tot vorige prijzen aan benoodigen verkocht; TARWE: 129 ℔ witb. Pools. *f* 368; 130 ℔ bonte dito *f* 366; 128 ℔ jar. Rijn *f* 360; 126 ℔ jar. Zeeuws. *f* 360.

ROGGE: 120, 122 ℔ Pruissis. *f* 278, 282; 120 ℔ Odessa *f* 275.

GARST en HAVER prijshoudend; GARST: 113 ℔ puike jar. Deens. *f* 188.

HAVER: 85 ℔ Dikke *f* 163.

BOERWEIT in een doen; 118 ℔ Groninger Zand *f* 225.

KOOLZAAD onveranderd verkocht: Deensch 56, 56½ P. vl.; Norder 57 P. vl.; op 9 vaten Olie in Dec. 59½ P. vl.; in April 1847 59 P. vl.

200ste KONINKLIJKEN NEDERLADSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

3e Trekking. Nos. 14751, 1942, ieder een prijs van *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (8 *December*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 59½; 3 pCt. 71⅝; 4 pCt. 92⅞; Amort.-Syndik. 3½ pCt. 88½; Handelm. 175¾; O. Ind. Leening 4 pCt. 92¼; Spanje Ardoins 21⅜; dito Onbep. St. 2$^{3}/_{16}$; 3 pCt. 37¾; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 32; Ardoin Coupons 18¼; Portugezen 3 pCt. te Londen 40⅝; Id. 4 pCt. 39$^{7}/_{16}$; Rusland 5 pCt. 104⅞; dito 1828—29 104⅝; Certif. 1831—33 96½; 4 pCt. bij Hope 88¾; Id. bij *Stiegl.* 87¾; Certif. van Assign. 6 pCt. 68⅞; Oost. Metall. 105; Brazilie 87; Peru 21¾; Mexiko 21; Grenada 20¾.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.